

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, și de reprezentantul părții civilmente responsabile S.A. „MOLDASIG”, Toma Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2018, în privința inculpatului

*Șipitca Mihail XXXXXX, născut la
XX XXXXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXXX,
XXXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 04.04.2017 – 03.03.2018,
instanța de apel: 06.04.2018 – 07.06.2018,
instanța de recurs: 22.08.2018 – 04.12.2018.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 03 martie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Șipitca Mihail a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

De la Șipitca M. s-a încasat în beneficiul lui Coteș M. prejudiciul moral în mărime de 10.000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată

De la S.A. „MOLDASIG” s-a încasat în beneficiul lui Melnic I. prejudiciul material în mărime de 8700 lei.

2. Instanța a constatat că la 12 februarie 2017, orele 10.30 inculpatul Șipitca M., conducând autospeciala (vehiculul) de model „Citroen Jumper”, n.î. XXXXX, fără a conecta luminile de prioritate sau semnalul sonor de prioritate, a ignorat cerințele indicatorului rutier 2.2 „Trecerea fără oprire interzisă”, la km. 37+825 m. a traseului R-2 Chișinău-Bender s-a antrenat în traversarea intersecției de pe drumul fără prioritate L-474 fără ca să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate R-2, încălcând, astfel, pct. 10.1) litera b), pct. 59.2) din Regulamentul circulației rutiere. Încălcările admise au dus la tamponarea cu automobilul „Renault Kangoo”, n.î. XXXXX, condus de către Melnic I., care se deplasa regulamentar pe drumul cu prioritate R-2 Chișinău-Bender, în direcția mun. Chișinău. În rezultatul accidentului rutier, pasagerii din automobilul „Citroen Jumper”, Coteș M., lui Melnic I. și pasagerului automobilului „Renault Kangoo”, Calmîc M., le-au fost cauzate vătămări corporale medii.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Dat fiind că acestea probe îi dovedesc integral vina, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de caracterul și gradul pericolului social al infracțiunii comise, care este una mai puțin gravă, că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind căința sinceră, repararea parțială benevolă a pagubei pricinuite părților vătămate.

Totodată, instanța a constatat că partea civilă Melnic I. a înaintat o acțiune civilă împotriva inculpatului, ÎMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească și Compania de Asigurare S.A. „MOLDASIG” privind încasarea în mod solidar a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 77.768,32 lei.

El a menționat că automobilul său a fost tamponat de automobilul ce aparține IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, la volanul căruia era angajatul Șipitca M., fiindu-i cauzate vătămări corporale. A fost nevoit să se interneze la *instituția privată SRL Teramed*, unde i-a fost efectuată intervenția chirurgicală și tratamentul post operațional.

Suma achitată, potrivit Actului serviciilor efectuate din data 24.07-31.07.2017 și a bonurilor fiscale nr. 003 0000799 din 01.08.2017 și nr. 004 00007800 din 01.08.2017, fiind de **67.620 lei**.

Pe lângă aceasta, a achitat suplimentar servicii medicale și costul medicamentelor în sumă de **1448 lei**.

Următoarea intervenție chirurgicală a avut loc la 29.09.2017, iar suma achitată pentru tratament a constituit **8700 lei**.

La 16.08.2017, s-a adresat cu cerere de despăgubire a cheltuielilor pentru tratament la compania de asigurări S.A. „MOLDASIG”, care este asigurătorul răspunderii civile a posesorului automobilului MSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, dar prin scrisoarea nr. 3359 din 28.09.2017 S.A. „MOLDASIG” a refuzat să despăgubească cheltuielile suportate.

Or, IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgent Prespitalicească fiind proprietar al automobilului, urmează să răspundă solidar cu șoferul automobilului, Șipitca M., care este angajatul IMPSP CNAMUP.

Astfel, de la pârâți, urmează a fi încasat, în mod solidar, în beneficiul lui, prejudiciul material în sumă de **77.768,32 lei**.

Reprezentantul pârâtului S.A. „MOLDASIG”, avocatul Vitalie Toma, a solicitat respingerea acesteia din motiv că între compania de asigurare și Melnic I. la 09.08.2017 a fost încheiat un acord conform căruia despăgubirea de asigurare a constat în compensarea integrală a daunelor materiale, tratament, spitalizare, inclusiv prejudiciul care ar putea să apară ulterior plății despăgubirii de asigurare, părțile convenind asupra sumei de **36.000 lei**, ce i-au fost achitați integral beneficiarului.

Potrivit art. 1301 Cod civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei a pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, la momentul accidentului rutier, inculpatul dispunea de contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă emis de S.A. „MOLDASIG”.

În rezultatul accidentului rutier produs de inculpat, lui Melnic I. i s-a cauzat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății, precum și deteriorarea autovehiculului pe care-l conducea, iar faptele în cauză au fost considerate drept caz asigurat, pentru care persoana asigurată Melnic I. solicită despăgubire de asigurare.

În conformitate cu prevederile art. 1307 alin. (3) Cod civil, cazul asigurat este evenimentul pentru înlăturarea consecințelor căruia s-a făcut asigurarea și la producerea căruia apare obligația asigurătorului să plătească suma asigurată ori despăgubirea.

Or, la 17.07.2017 a fost întocmit dosarul de daune nr. D/RCA/17-1277 prin care, de comun acord cu părțile cointeresate, au fost stabilite defectele aduse automobilului „Renault Kangoo”, mărimea prejudiciului material cauzat constituind 48.277,15 lei.

La 09.08.2017, S.A. „MOLDASIG” și Melnic I. au încheiat Acordul nr. D/RCA/17-1277 privind plata despăgubirilor de asigurare, în temeiul cărui părțile de comun acord au convenit că mărimea prejudiciului real cauzat constituie 36.000 lei.

Conform art. 22 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între asigurat, persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Potrivit pct. 4 al Acordului, părțile au convenit că despăgubirea de asigurare reprezintă compensarea integrală pentru daunele materiale (avarierea sau distrugerea autovehiculului, a altor bunuri, vătămare corporală sau deces, inclusiv veniturile nerealizate, indemnizații, cheltuieli de transport ale persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, de reciclare profesională, de îngrijire străină, de cumpărare a unui vehicul special ș.a.), inclusiv pentru prejudiciul care ar putea să apară ulterior plății despăgubirii de asigurare.

Iar în conformitate cu pct. 5 al Acordului, prin primirea despăgubirii, persoana păgubită declară ca nu are nici o pretenție în legătură cu accidentul sus menționat, acum sau în viitor, față de S.A. „MOLDASIG” sau față de persoana vinovată.

Potrivit pct. 3 al Acordului D/RCA/17-1277 din 09.08.2017, acordul a fost încheiat în conformitate cu art. 22 - 28 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006 și art. 642, 1331, 1333 Cod civil, și reflectă consimțământul părților pentru soluționarea amiabilă a cazului asigurat.

Însă, includerea în conținutul acordului a sintagmei *inclusiv pentru prejudiciul care ar putea să apară ulterior plății despăgubirii de asigurare* din pct. 4 al acordului, cât și sintagma *“nu are nici o pretenție în legătură cu accidentul sus menționat, ..., în viitor, față de S.A. „MOLDASIG” sau față de persoana vinovată”* inclusă în pct. 5 al acordului, în mod vădit contravin normei legale prevăzute de art. 22 alin. 5 Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006, astfel că aceste sintagme urmează a fi declarate, din oficiu, drept nule.

Potrivit art. 22 alin. (5) Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006, acordul dintre asigurat, persoana păgubită și asigurător are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

Astfel, în mod expres și legal a fost stipulat faptul că, prin acord se sting doar pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat, pe când în acordul

prezentat instanței de judecată, asiguratorul în mod standard a stipulat faptul contrar legii.

Mai mult, art. 25 al Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 prevede că stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale se probează cu documente justificative ce sunt suportate real și nu există nici o dispoziție că prin acord se poate stipula încetarea plății despăgubirii pe viitor.

Prin urmare, sunt întemeiate și urmează a fi admise doar pretențiile reclamantului cu privire la plata despăgubirii (cheltuieli de tratament) pentru vătămările corporale ce le-a suportat (după semnarea acordului), pe care reclamantul nu le putea cunoaște, sesiza și estima la data realizării acordului din 09.08.2017 și va respinge pretențiile reclamantului cu privire la plata despăgubirilor suportate până la realizarea acordului, or la momentul semnării acordului, reclamantul cunoștea cu certitudine mărimea daunelor suportate însă a acceptat astfel, doar compensarea lor în mărime de 36.000 lei.

Conform art. 1333 alin. (1) Cod civil, tranzacția are între părți autoritatea lucrului judecat. Respectiv, plata despăgubirilor în mărime de 36.000 lei ce i-a fost achitată de către compania de asigurare, a fost acceptată de către asiguratul Melnic I. ca compensație pentru toate daunele suportate până la data semnării acordului or, acesta cunoștea mărimea estimativă a daunelor, însă a acceptat doar 36.000 lei, urmând a fi respinse pretențiile materiale ale reclamantului Melnic I. pentru cheltuielile de tratament medical și îngrijire medicală ce au fost suportate până la 09.08.2017, când a fost realizat acordul dintre compania de asigurare S.A. „MOLDASIG” și asiguratul Melnic I.

Potrivit cererii de chemare în judecată și înscrisurilor anexate, se confirmă că actul serviciilor medicale au fost efectuate la data 24.07-31.07.2017 la instituția privată SRL „Medpharmconsult” (Terramed) unde i-a fost efectuată intervenția chirurgicală și tratamentul post operațional, iar suma achitată în total, conform bonurilor fiscale nr. 003 0000799 din 01.08.2017 și nr. 004 00007800 din 01.08.2017 constituie 67.620 lei.

Totodată, reclamantul a suportat suplimentar cheltuieli pentru servicii medicale și costul medicamentelor conform bonurilor fiscale: nr. 0020 00006591 din 15.07.2017 - 150 lei, nr. 0055 00006901 19.07.2017 - 180 lei, nr. 0025 070306 din 07.07.2017 - 200 lei, nr. 3899 din 19.07.2017-107,28 lei, nr. 0027 din 27.06.2017 - 67,56 lei, nr. 0028 din 10.07.2017 - 72,99 lei, nr.0029 din 16.07.2017 - 71,84 lei, nr. 0059 din 05.08.2017- 63,72 lei, nr. 0037 din 02.08.2017- 173,23 lei, nr. 6559 din 04.08.2017 -111,08 lei, nr. 9777 din 13.08.2017 - 292,75 lei, nr. 6286 din 02.08.2017 - 58,54 lei, în total suma de 1448 lei.

Or, atât suma de 67.620 lei, cât și cheltuielile suplimentare în mărime de 1448 lei, au fost suportate de reclamant până la data de 09.08.2017, când a acceptat prin acord comun, convenit cu compania de asigurare, asupra tuturor cheltuielilor existente inclusiv de tratament, ca compensate la suma de 36.000 lei, ce constituie temei de respingere a pretențiilor materiale solicitate în partea sumei de 69.068 lei.

Conform art. 25 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 414, despăgubirea de asigurare va include eventualele cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de

protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative în vigoare. Cheltuielile menționate se stabilesc pe baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova.

Astfel, la 29.09.2017, după încheierea acordului cu compania de asigurare din 09.08.2017, S.A. „MOLDASIG”, asiguratul Melnic I. a suportat încă o intervenție chirurgicală suplimentară, ce nu a fost și nici nu putea fi acoperită/estimată la momentul încheierii acordului, urmând a fi admisă doar pretenția patrimonială în mărimea real suportată de Melnic I. la intervenția chirurgicală și tratamentul postoperatoriu, după încheierea acordului din 09.08.2017, în sumă de 8700 lei.

Potrivit actului serviciilor efectuate al Clinicii TerraMed, la 25.09.2017, Melnic I. a suportat o intervenție chirurgicală pentru care a achitat 7000 lei, având și alte cheltuieli, confirmate prin bonurile de plată, în total, în sumă de 9006,92 lei, însă, deoarece acesta, prin cerere, a solicitat doar suma de 8700 lei, instanța va admite pretenția formulată în cauză ca reală și pertinentă.

Totodată, sunt neîntemeiate pretențiile lui Melnic I. cu privire la încasarea solidară a prejudiciului material de la ÎMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Prespitalicească, Șipitca M. și S.A. „MOLDASIG”, urmând a încasa prejudiciul stabilit doar de la pârâtul S.A. „MOLDASIG”, fiind constatat că, la momentul săvârșirii accidentului rutier de către inculpat, pârâtul ÎMSP dispunea de contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto din 25.04.2016, iar Șipitca M. activa în calitate de șofer al ÎMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Prespitalicească.

Potrivit contractului, asiguratorul oferă asiguratului protecție din asigurare pentru cazurile de răspundere civilă, ca urmare a pagubelor produse prin accident de autovehicule, respectiv automobilul a fost asigurat și răspunderea delictuală civilă o poartă compania de asigurare S.A. „MOLDASIG”.

3. Procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Alexei Stăvilă, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate cheltuielile judiciare în sumă de 737 lei.

Apelantul a invocat că suportarea cheltuielilor judiciare în cadrul unei cauze penale este provocată de săvârșirea unei infracțiuni care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, iar cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece în lipsa infracțiunii, aceste cheltuieli nu s-ar fi produs.

Potrivit art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Deci, instanța de fond urma să încaseze din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 737 lei.

3.1. A declarat apel și avocatul Filipp Druța, în numele părții vătămate Melnic I., solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată și interpelate de la

S.A. „MOLDASIG” originalul cererii nr. 5386 din 16.08.2017 adresată companiei de asigurări și originalul acordului D/RCA/17-1277 din 09.08.2017, în care reclamantul indică expres pe 16.08.2017 că nu este de acord cu suma despăgubirilor.

Apelantul a indicat că instanța de fond a ignorat faptul că pe Decizia de despăgubire din 18.08.2017 nu este semnătura părții vătămate, prin care s-ar confirma lipsa de pretenții față de S.A. „MOLDASIG”, iar potrivit copiei cererii nr. 3586 din 16.08.2017, adresate S.A. „MOLDASIG”, și copiei Acordului nr. D/RCA/17-1277 din 09.08.2017 acesta își exprimă dezacordul cu suma despăgubirilor primită.

Mai mult, în ședința din 26.02.2018, instanța a refuzat să interpeleze de la S.A. „MOLDASIG” originalul cererii din nr. 3586 din 16.08.2017, adresată S.A. „MOLDASIG” și originalul acordului nr. D/RCA/17-1277 din 09.08.2017 unde reclamantul expres indică la 16.08.2016 că nu este de acord cu suma despăgubirilor.

Respectiv, instanța de fond era în imposibilitate să constate că partea civilă este de acord cu suma de 36.000 lei or, acesta își exprima expres obiecțiile la această sumă în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 414-XV din 22.12.2006.

3.2. Avocatul Aurel Grosu a declarat apel în numele inculpatului, solicitând casarea parțială a deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acestuia să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară.

Apelantul a menționat că inculpatul a colaborat cu organul de urmărire penală, a recunoscut integral vina și a reparat prejudiciile cauzate părților vătămate, pentru a nu-i fi aplicată pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, aceasta fiind unica sursă de existență și întreținere a familiei. Totodată, acesta se caracterizează pozitiv și anterior nu a fost condamnat.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2018, apelurile procurorului și al avocatului Aurel Grosu au fost respinse ca nefondate, iar apelul avocatului Filipp Druța a fost admis, casată sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

De la S.A. „MOLDASIG” s-au încasat în beneficiul lui Melnic I. cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile pentru tratament în mărime de **77.768 lei**.

Instanța de apel a statuat că potrivit art. 227 lin. (1), (3) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal și se plătesc din sumele de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform art. 229 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, procurorul a solicitat încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 737 lei pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 19/D din 23.02.2017, raportului de expertiză medico-legală nr. 25/D din 27.02.2017, raportului de expertiză medico-legală nr. 24/D din 27.02.2012, însă, prin prisma prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, aceste sume nu constituie cheltuieli judiciare care pot fi puse în sarcina inculpatului.

Cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor medico-legale reprezintă cheltuieli ce sunt trecute în contul statului or, normele procesual penale nu prevăd încasarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie, necesare organului de urmărire penală pentru acumularea probatoriului în dosar, expertiza fiind dispusă de către organul de urmărire penală pentru a determina încadrarea juridică a faptei inculpatului.

Totodată, art. 264 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu sau fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani, astfel că, în cazul stabilirii pedepsei cu închisoarea, pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de conduce mijloace de transport se aplică și nu există nici un temei de a o exclude de la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului.

În același timp, partea civilă Melnic I. a înaintat acțiune civilă împotriva inculpatului, ÎMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Prespitalicească și Compania de Asigurare S.A. „MOLDASIG” cu privire la încasarea, în mod solidar, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 77.768,32 lei.

Potrivit cererii, partea vătămată a fost nevoită, de urgență, să se interneze la instituția privată SRL TerraMed, unde i-a fost efectuată intervenția chirurgicală și tratamentul post operațional, achitând, potrivit actului serviciilor efectuate din data 24.07-31.07.2017 și a bonurilor fiscale nr. 003 0000799, și nr. 004 00007800 suma de 67.620 lei, serviciile medicale și costul medicamentelor conform bonurilor fiscale: nr. 0020 00006591 -150 lei, nr. 0055 00006901-180 lei, nr. 0025 070306 - 200 lei, nr. 3899 - 107,28 lei, nr. 0027 - 67,56 lei - 72,99 lei, nr.0029 - 71,84 lei, nr. 0059 - 63,72 lei, nr. 0037 - 173,23 lei, nr. 6559 - 111,08 lei, nr. 9777 - 292,75 lei, nr. 6286 - 58,54 lei, ce constituie suma de 1448 lei.

Pentru următoarea intervenție chirurgicală, suportată la 29.09.2017, a achitat 8700 lei.

Solicită încasarea de la pârâți, în mod solidar, a sumei de 77.768,32 lei cu titlu de prejudiciu material pentru tratament și îngrijire.

La 09.08.2017, între S.A. „MOLDASIG” și Melnic I. a fost încheiat Acordul nr. D/RCA/17-1277 privind plata despăgubirilor de asigurare, prin care părțile, de comun acord, au convenit că mărimea prejudiciului real cauzat constituie 36.000 lei.

Prima instanță a conchis că atât suma de 67.620 lei, cât și cheltuielile suplimentare în mărime de 1448 lei, au fost suportate de partea vătămată până la data de 09.08.2017, când a acceptat prin acord comun convenit cu compania de asigurare asupra tuturor cheltuielilor existente inclusiv de tratament, ca compensate la suma de 36.000 lei, fapt ce constituie temei de respingere a pretențiilor materiale solicitate în partea sumei de 69.068 lei, încasând în beneficiul părții vătămate din contul S.A. „MOLDASIG” suma de 8700 lei.

Totodată, partea vătămată a susținut apelul declarat și a indicat că a semnat că nu este de acord cu suma de 36.000 lei, această sumă fiindu-i achitată numai pentru deteriorarea automobilului său prin comiterea accidentului rutier de către inculpat, iar pentru tratament, investigații medicale nu i-a fost achitat nimic. Astfel, pretinde la suma de 77.768 lei, iar acordul l-a semnat 16.08.2017, deoarece i s-a spus că suma de 36.000 lei constituie prejudiciul doar pentru deteriorarea automobilului.

Conform art. 1301 Cod civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asiguratorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite, iar potrivit art. 1307 alin. (3) Cod civil, cazul asigurat este evenimentul pentru înlăturarea consecințelor căruia s-a făcut asigurarea și la producerea căruia apare obligația asiguratorului să plătească suma asigurată ori despăgubirea.

Deci, a fost deschis dosar de daună D/RCA/17-1277, potrivit căruia urmează să se achite lui Melnic I. suma de 36.000 lei, iar partea vătămată și-a exprimat dezacordul cu suma calculată de către compania de asigurări și cu cuantumul stabilit de aceasta.

Or, este eronată concluzia primei instanțe precum că partea vătămată a semnat acordul nr. D/RCA/17-1277 din 09.08.2017, prin care și-a manifestat consimțământul că suma de 36.000 lei este suficientă pentru repararea prejudiciului cauzat prin accident or, din probele anexate rezultă cert că beneficiarul Melnic I. nu a fost de acord cu suma indicată în acord, fiind aplicată și semnătura părții vătămate. Totodată, la 16.08.2017, Melnic I. prin cererea nr. 3586, și-a exprimat repetat dezacordul cu suma despăgubirilor.

Prin urmare, este neîntemeiat argumentul reprezentantului S.A. „MOLDASIG” că Melnic I. a acceptat suma de 36.000 lei cu titlu de recuperare a prejudiciului și a renunțat la careva despăgubiri ulterioare. Astfel, reprezentantul a făcut trimitere la pct. 4 al acordului nr. D/RCA/17-1277 din 09.08.2017, care prevede că părțile au convenit că despăgubirea de asigurare reprezintă compensarea integrală pentru daunele materiale, inclusiv pentru prejudiciile care ar putea să apară ulterior or, această prevedere contravine Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006, care dispune la art. 22 că acordul dintre persoana păgubită și asigurator are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

Astfel, potrivit copiei dosarului de daune, S.A. „MOLDASIG” a examinat în baza art. 23 al Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, numai achitarea despăgubirii pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului de model „Renault Kangoo” părții vătămate Melnic I., fiind anexate la materialele dosarului de daune numai actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1155/05A din 03.05.2017 și raportul de evaluare a pagubei nr. 1155/05A din 03.05.2017, eliberate de expertiza independentă „Exauto-plus”, conform căruia valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model „Renault Kangoo”, constituie suma de 73.921,69 lei. Prin acordul nr. D/RCA/17-1277 din 09.08.2017, este cert stabilit că S.A. „MOLDASIG” și păgubitul Melnic I. au ajuns la un numitor comun că plata despăgubirilor de asigurare pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului părții vătămate, constituie suma de 36.000 lei, acordul în această parte fiind semnat de părți. În această parte păgubitul Melnic I. nu contestă suma prejudiciului pentru deteriorarea automobilului său.

Totodată, prin încălcările circulației rutiere admise de inculpat, a fost tamponat automobilul de model „Renault Kangoo”, condus de către Melnic I., fiind deteriorat, iar lui Melnic I. i-au fost cauzate vătămări corporale, calificate ca vătămare medii.

Or, S.A. „MOLDASIG” cunoscând cu certitudine că prin accidentul rutier produs, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale medii, era obligată, în baza art. 25 al Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, care prevede că în cazul vătămării corporale, despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul scris dintre persoana păgubită și asigurător, iar despăgubirea de asigurare va include: d) eventualele cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative în vigoare. Cheltuielile menționate se stabilesc pe baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau, în cazurile când nicio instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate, conform documentelor justificative eliberate de instituțiile din străinătate.

Deci, S.A. „MOLDASIG” nu a examinat și, nici într-un mod, nu a apreciat despăgubirea de asigurare pentru vătămarile corporale produse lui Melnic I., nu a calculat mărimea prejudiciului pentru tratament, spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative în vigoare, iar în dosarul de daune prezentat nu se regăsesc astfel de acte confirmative.

Astfel, a fost dovedit, în afara oricăror dubii, prejudiciului material cauzat prin infrațiune și suportat de către Melnic I. pentru tratament, intervenții chirurgicale, servicii medicale, pentru procurarea medicamentelor ce se confirmă

prin actul serviciilor medicale efectuat 24.07-31.07.2017 la instituția privată SRL „Merdpharmconsult” (TERRAMED), unde i-a fost efectuată intervenția chirurgicală și tratamentul post operațional, suma achitată, în total, conform bonurilor fiscale nr. 003 0000799 și nr. 004 00007800, constituind **67.620 lei**. Pe lângă aceasta, partea vătămată a suportat suplimentar cheltuieli pentru servicii medicale și costul medicamentelor conform bonurilor fiscale: nr. 0020 00006591 - 150 lei, nr. 0055 00006901 - 180 lei nr. 0025 070306 - 200 lei nr. 3899 - 72,99 lei nr.0029 - 71,84 lei nr. 0059 - 63,72 lei nr. 0037 - 173,23 lei nr. 6559 - 111,08 lei nr. 9777 - 292,75 lei nr. 6286 - 58,54 lei, în total, suma de **1448 lei**. Iar pentru intervenția chirurgicală din 29.09.2017, Melnic I. a achitat **8700 lei**. Deci, pretențiile părții civile sunt întemeiate.

Prin urmare, se confirmă cert că atât suma de 67.620 lei, cât și cheltuielile suplimentare în mărime de 1448 lei, au fost suportate de partea vătămată până la data de 09.08.2017, însă compania de asigurare nici nu a solicitat de la păgubit careva probe pentru a examina conform prevederilor legii și achitarea despăgubirilor pentru vătămarile corporale produse părții vătămate și cheltuielile pentru tratament, intervenții chirurgicale, medicamente.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel a omis că în cadrul examinării cauzei au fost suportate cheltuieli în sumă de 737 lei pentru efectuarea expertizei și, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus încasarea sumei de la inculpat, după cum prevede art. 227-229 Cod de procedură penală.

Or, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală, obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Totodată, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală or, săvârșirea unei infracțiuni atrage, în mod inevitabil, desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infracțurului, iar obligația de a achita cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, obligația de suporta cheltuielile judiciare fiind și integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare.

Deci, cheltuielile judiciare suportate de stat în cadrul cauzei penale urmează a fi încasate din contul inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. A declarat recurs ordinar și reprezentantul părții civilmente responsabile S.A. „MOLDASIG”, Toma Vitalie, în care solicită casarea deciziei în latura civilă și menținerea sentinței instanței de fond în această parte.

Recurentul a indicat că 17.07.2017, partea civilă a depus o cerere cu privire la constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, anexând actele ce confirmă deteriorarea mijlocului de transport și a cheltuielilor suportate pentru tratament și îngrijire pentru perioada de până la 17.07.2017, fiind întocmit dosarul de daune nr. D/RCA/17-1277 prin care, de comun acord, părțile au stabilit defectele aduse automobilului „Renault Kangoo”, cât și cheltuielile suportate pentru îngrijire și tratament.

La 09.08.2017 S.A. „MOLDASIG” și Melnic I. au încheiat Acordul nr. D/RCA/17-1277 privind plata despăgubirilor de asigurare, în temeiul căruia părțile de comun acord au convenit că mărimea prejudiciului real cauzat pentru deteriorarea mijlocului de transport „Renault Kangoo” și a cheltuielilor pentru tratament constituie 36.000 lei.

Potrivit art. 22 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între asigurat, persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător sau, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Conform pct. 3 al Acordului nr. D/RCA/17-1277 din 09.08.2017, acest acord a fost încheiat în conformitate cu art. 22-28 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, art. 642, 1331, 1333 Cod civil și reflectă consimțământul părților pentru soluționarea amiabilă a cazului asigurat.

Potrivit pct. 4 al Acordului nr. D/RCA/17-1277 părțile au convenit că despăgubirea de asigurare reprezintă compensarea integrală pentru daunele materiale (avarierea sau distrugerea autovehiculului, a altor bunuri, vătămare corporală sau deces, inclusiv veniturile nerealizate, indemnizații, cheltuieli de transport, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, de reciclare profesională, inclusiv pentru prejudiciul care ar putea să apară ulterior plății despăgubirii de asigurare).

Melnic I. a fost conștient și de acord cu condițiile acordului care include toate cheltuielile pentru despăgubirea de asigurare, iar conform art. 1333 alin. (1) Cod civil, tranzacția are între părți autoritatea lucrului judecat.

Astfel, Acordul nr. D/RCA/17-1277 privind plata despăgubirilor de asigurare din 09.08.2017, încheiat între S.A. „MOLDASIG” și Melnic I. este o tranzacție între părți, care are autoritatea lucrului judecat și prin încheierea căreia se prezumă că părțile au dat soluție litigiului.

Totodată, Melnic I. înaintează o acțiune civilă în cadrul procesului penal și anexează acte care includ cheltuieli pentru tratament pe perioada 12.02.2017-09.11.2017 și solicită de a încasa în mod solidar prejudiciul material în mărime de 77.768,32 lei cu titlu de tratament și îngrijire.

Prin sentința primei instanțe s-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Melnic I. și s-a încasat de la S.A. „MOLDASIG” suma de 8700 lei, fiind constatat că partea vătămată a suportat cheltuieli ulterioare semnării acordului din 09.08.2017, ce se încadrează în prevederile art. 22 alin. (5) al Legii nr. 414 cu

privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, potrivit căruia acordul dintre persoana păgubită și asigurător are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

Însă, instanța de apel, ignorând prevederile legale, a încasat cheltuielile întregului tratament, atât de până la semnarea acordului, cât și după. Conform art. 25 alin. (2) lit. d.) al Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, despăgubirea de asigurare include eventualele cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative în vigoare. Cheltuielile menționate se stabilesc pe baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau, în cazurile când nicio instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate, conform documentelor justificative eliberate de instituțiile din străinătate.

Potrivit pct. 53 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 11 din 16.12.2013, cheltuielile de spitalizare și tratament se vor determina luându-se în considerație prețurile fixate în instituțiile medicale obișnuite din localitățile respective și nicidecum în cele stabilite cu un nivel de confort sporit, în care prețurile depășesc prețurile normale.

Prin urmare, în cazul în care se stabilește prin documente confirmative că astfel de servicii într-adevăr nu pot fi efectuate de instituțiile medicale de stat și este necesară reabilitarea anume la o instituție privată „Medpharmconsult” SRL (Terramed), atunci S.A. „MOLDASIG” va achita despăgubirea de asigurare numai după prezentarea bonurilor de plată privind achitarea lor. Melnic I. trebuia să prezinte probe că într-adevăr nu era posibilă efectuarea intervenției la instituțiile de stat și că era necesară acordarea tratamentului la o instituție privată. Or, toate cheltuielile pe care le-a suportat Melnic I. puteau fi efectuate la o instituție de stat, în baza poliței de asigurare medicală de care dispune. Totodată, legislația în domeniul asigurării acoperă doar cheltuielile suplimentare care nu se includ în nomenclatorul gratuit de acordare a ajutorului medical.

Astfel, instanța de apel greșit a dispus admiterea acțiunii civile, deoarece în acordul semnat din 09.08.2017 nu se indică că compania achită prejudiciul doar pentru automobilul „Renault Kangoo”, dar pentru toate cheltuielile, inclusiv pentru tratament. Mai mult, conform art. 25 al Legii nr. 414 din 22.12.2006, efectuând un calcul asupra actelor prezentate de partea vătămată în privința tratamentului și a bonurilor de casă, s-a stabilit că pentru tratament au fost procurate plăci și șurupuri metalice pentru operația de osteometalozinteză și medicamente indicate de medicul curant în mărime de 5089,71 lei, cheltuieli ce au fost incluse în admiterea parțială a laturii civile în cadrul primei instanțe.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă următoarele împrejurări.

În primul rând, în raport cu circumstanțele invocate în recursul procurorului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, instanțele de fond și de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar al procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a

acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recursul ordinar vizat, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar al acuzatorului este neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, dacă este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este neîntemeiat, recursul procurorului urmează a fi respins ca inadmisibil.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În conformitate cu art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Potrivit art. 220 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

În această consecutivitate și cu referire la recursul reprezentantului S.A. „MOLDASIG” (*pct. 5.1. din decizie*), se reține, însă, că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, pronunțând o nouă hotărâre în latura civilă, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*), dispunând încasarea în beneficiul părții vătămate de la SA „MOLDASIG” a prejudiciului material în sumă de **77.768 lei** cu titlu de cheltuieli pentru tratament, inclusiv la instituția privată SRL „Merdpharmconsult” (TERRAMED), nu a judecat acțiunea civilă în raport cu prevederile din art. 25 alin. (2) lit. d.) al Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă.

Or, potrivit art. 25 alin. (2) lit. d.) al Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, despăgubirea de asigurare include eventualele cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative în vigoare. Cheltuielile menționate se stabilesc pe baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor

eliberate de acestea sau, în cazurile când nicio instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate, conform documentelor justificative eliberate de instituțiile din străinătate.

În același timp, conform jurisprudenței naționale, pornind de la faptul că, în cazul vătămării corporale persoana păgubită are dreptul și la recuperarea altor cheltuieli suportate, ca urmare a accidentului rutier, prevăzute de art. 25 alin. (2) lit. d) și e) din Legea nr.414-XVI, instanțele de judecată urmează să țină cont că, cheltuielile de spitalizare și tratament vor fi determinate, luându-se în considerare prețurile fixate în instituțiile medicale obișnuite din localitatea respectivă și nicidecum de cele stabilite în instituțiile medicale cu un nivel de confort sporit, iar cheltuielile de recuperare trebuie să corespundă prețurilor stațiunilor balneare din Republica Moldova și biletelor de călătorie. La soluționarea litigiilor legate de recuperarea despăgubirilor în cazul vătămării corporale se va lua în considerare că legea stabilește limitele răspunderii asigurătorului. În cazul în care mărimea despăgubirilor depășește limitele răspunderii asigurătorului, diferența urmează a fi achitată de către persoana vinovată în comiterea accidentului rutier, în baza art.1398 Cod civil, sau de posesorul izvorului de pericol sporit, în baza art. 1410 Cod civil, după caz. Din totalitatea cheltuielilor admise în perioada de incapacitate temporară de muncă se vor exclude cheltuielile care sunt acoperite din fondul de asigurări medicale conform actelor normative în vigoare. La stabilirea mărimii despăgubirii de asigurare în legătură cu cheltuielile de spitalizare a persoanei păgubite, instanțele de judecată urmează să aprecieze sumele respective, ținând cont de necesitatea și caracterul rezonabil al lor, cheltuieli necesare și nu luxoase, cu excluderea exagerărilor în acest sens (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 11 din 16.12.2013 Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto, pct. 58.-61.*).

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel nu a judecat apelul declarat de avocatul Filipp Druța în condițiile legii și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului reprezentantului S.A. „MOLDASIG”, Toma Vitalie, casării deciziei contestate în partea privind admiterea apelului declarat de avocatul Filipp Druța și încasarea de la S.A. „MOLDASIG” în beneficiul lui Melnic Ilie a prejudiciului material în mărime de **77.768 lei**, și dispunerea rejudecării cauzei în aspectul vizat de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2018, în privința inculpatului Șipitca Mihail XXXXXX.

Admite recursul ordinar declarat de reprezentantul părții civilmente responsabile S.A. „MOLDASIG”, Toma Vitalie, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2018, în privința inculpatului Șipitca Mihail XXXXXX, în partea privind admiterea apelului declarat de avocatul Druța Filip, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 03.03.2018 cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea de la S.A. „MOLDASIG” în beneficiul lui Melnic Ilie cu titlu prejudiciu material, cheltuieli pentru tratament, în mărime de 77.768 lei, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată se menține, fiind irevocabilă în această parte.

Decizia, în partea dispunerii rejudecării cauzei, nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 27 decembrie 2018.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas